

Núm. de Protocol: 19-ED/91

A U T E

***: M.J.L. i Cia. d'Assegurances Y.**

Representant: Sra. C.S.M..

Advocat: Sr. F.B.G.

***: Parts: Ministeri Fiscal**

M.I.Govern

Representant i Advocada: Sra. R.C.

COMPOSICIO DEL PLE DEL TRIBUNAL:

President: M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN

Magistrats:

M.I. Sr. Lluís Puig Ferriol

M.I. Sr. Joan Poch Serrats

M.I. Sr. Bernard Plagnet

M.I. Sr. Lluís Saura Lluvià

M.I. Sr. Albert Andrés Pereira (Ponent)

A la vila d'Andorra la Vella, el 7 de maig de 1996.

El Ple del M.I. Tribunal Superior de Justícia, format pels Magistrats abans esmentats, ha vist la impugnació formulada per la representació de la part agent contra la Providència del Magistrat Ponent de data 21 de febrer de 1996, d'acord amb els següents:

A N T E C E D E N T S D E F E T

1.- Mitjançant escrit presentat en data 22 de desembre de 1995, la Sra. M.J.L., en nom propi, i la Procuradora Sra. C.S.M., en nom i representació de la Companyia d'Assegurances "Y.", van formular demanda en exercici de l'acció de responsabilitat patrimonial de l'Estat per l'error judicial que estimaven s'havia produït en la sentència de 7 de novembre de 1995 de la Sala Penal d'aquest Tribunal Superior de Justícia, recaiguda en la causa núm. 19-ED/91, rotlle núm. 3-95.

2.- Un cop admesa a tràmit la demanda i en curs el procés corresponent, el Magistrat de la Sala Penal M.I. Sr. Josep Lluís Vazquez Sotelo va presentar un escrit en data 16 de febrer de 1996 demanant que fos admesa la seva intervenció com adherent, escrit al que es van sumar posteriorment els M.I. Srs. Marie Conte i Yves Picod.

3.- Mitjançant providència de 21 de febrer de 1996, el Magistrat Ponent va acordar fer saber als Magistrats de la Sala Penal d'aquest Tribunal la interposició de la demanda, a fi de que poguessin comparèixer en qualitat d'adherents i contestar la demanda en el termini de tretze dies.

4.- Mitjançant escrit presentat el 13 de març de 1996, la representació de la part agent impugnà aquesta providència, entenent que no era legalment possible la intervenció en el procés dels Magistrats esmentats. D'aquest escrit se'n va donar trasllat a les altres parts comparegudes, les quals sol·licitaren que es mantingués en els seus propis termes la providència impugnada.

F O N A M E N T S D E D R E T

Primer.- Per tal de donar una resposta adequada a les qüestions que són objecte de debat en aquest moment, convé examinar en primer lloc la naturalesa del procés que regula l'article 10 de la Llei qualificada de la Justícia, desenvolupat en el Capítol 5è, de la Llei transitòria de procediments judicials. Aquests preceptes han vingut a donar efectivitat a la previsió continguda en l'article 92 de la Constitució, establint el marc processal en que es materialitza l'exercici de l'acció de responsabilitat patrimonial de l'Estat com a conseqüència d'un error judicial o del funcionament anormal de l'Administració de Justícia. Atès que el supòsit de fet en que descansa el plantejament d'aquesta acció no és altre que l'existència d'un fet danyós derivat de l'actuació irregular dels tribunals en l'exercici

de les seves funcions jurisdiccionals, resulta evident que aquella guarda un evident paral·lelisme amb l'acció que es reconeix en l'article 58 del Codi de l'Administració en favor dels perjudicats per determinades accions o omissions de les administracions públiques. En efecte, es tracta en realitat de dues manifestacions del mateix principi de responsabilitat patrimonial dels poders públics.

Aquesta identitat de naturalesa justifica que el legislador, en l'article 25, en relació amb l'article 68,b), de la Llei transitòria de procediments judicials, faci una remissió a la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal pel que fa a la regulació del procediment que s'ha de seguir per a tramitar les pretensions exercides com a conseqüència d'un error judicial o de l'anormal funcionament de l'Administració de Justícia.

Aquesta remissió genèrica comporta que l'esmentada Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal sigui en aquest cas l'instrument normatiu que cal tenir en compte amb caràcter supletori per a totes aquelles qüestions que no es trobin regulades de manera específica en la Llei qualificada de la justícia i en la Llei transitòria de procediments judicials. En aquest sentit, la possibilitat d'una intervenció adhesiva de tercers, interessats en l'objecte del procés, si bé no es troba expressament contemplada en la referida Llei transitòria, ha de considerar-se admissible en virtut de l'article 25 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, d'aplicació supletòria segons ha quedat exposat.

Segon.- Atès que la possibilitat de la intervenció com adherent resta circumscrita a les persones físiques o jurídiques que tinguin un interès directe i legítim en l'objecte del judici, la qüestió fonamental que ha de ser examinada en aquest cas és concreta en determinar si els Magistrats que han manifestat la seva voluntat de comparèixer en tal qualitat són titulars d'un interès d'aquella naturalesa que legítimi la seva participació en el procés. En termes generals, cal reconèixer l'existència d'aquest interès directe quan el particular obté qualsevol mena de benefici o evita un perjudici, material o jurídic, com a conseqüència de la desestimació de la demanda.

Per tal de determinar si concorre aquesta circumstància, cal atendre especialment a les pròpies manifestacions dels compareixents, ja que els correspon la càrrega de justificar que es donen en aquest cas els requisits legals que fan possible la seva intervenció en el judici.

En aquest sentit, l'escrit en que sol·licitaven ser admesos com adherents, per tal de recolzar la desestimació de

la demanda, es refereix a l'existència d'un interès legítim derivat dels efectes reflexos o indirectes que una hipotètica sentència estimatòria produiria, ja que el seu crèdit i prestigi professionals podrien veure's afectats en tal supòsit.

Tanmateix, no es pot considerar que aquests efectes que es qualifiquen de reflexos o indirectes determinin l'existència de l'interès directe que l'article 25 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal preveu com a supòsit de la intervenció adhesiva de tercers. En efecte, la posició institucional d'imparcialitat i equidistància de les parts que caracteritza la funció del jutge, la qual ha de ser especialment salvaguardada, fa que no sigui possible entendre que el titular d'un òrgan jurisdiccional té interès en el resultat d'un procés mantingut per tercers, encara que, com en aquest cas, el seu objecte giri a l'entorn d'una resolució judicial. Només podria arribar-se a una solució contrària quan el resultat de l'actual procés pogués incidir d'alguna manera sobre la determinació de qualsevol tipus de responsabilitat personal dels compareixents, la qual cosa no es dona en aquest supòsit.

D'altra banda, cal entendre que, sigui quina sigui la resolució que posi fi al present judici, el seu objecte es redueix a determinar si s'aprecia l'existència d'un error judicial, circumstància de caràcter objectiu i allunyada de qualsevol tipus de retret, per la qual cosa no es poden considerar compromesos el crèdit o la professionalitat dels compareixents. En conseqüència, no és procedent la seva intervenció com adherents en aquest procés, per la qual cosa ha de deixar-se sense efecte la providència de data 21 de febrer de 1996.

Tercer.- No obstant això, no es pot oblidar que la finalitat de la intervenció adhesiva no és altra que la de fer arribar al tribunal la major quantitat d'elements de judici, ja que l'interessat no litiga en defensa de drets propis. En aquest cas, un cop ha quedat exclosa la possibilitat d'una tal intervenció adhesiva, això no fa desaparèixer la conveniència de que el Ple del Tribunal disposi dels elements necessaris per a determinar si s'ha produït un error o un funcionament anormal de l'Administració de Justícia. A diferència del que succeeix amb els recursos ordinaris o extraordinaris -en que es qüestiona la relació de fets o la fonamentació jurídica de la sentència impugnada, o la legalitat del procediment en que aquesta s'ha adoptat-, quan s'exerceix l'acció de responsabilitat patrimonial de l'Estat per les causes abans esmentades, pot no resultar suficient l'examen de la resolució emanada de l'òrgan jurisdiccional a qui s'atribueix l'error o el funcionament anormal, ja que la concurrència d'aquestes

circumstàncies pot derivar de fets aliens al nucli de la pròpia resolució.

Per aquest motiu, resulta necessari resoldre a la vista de l'informe de l'òrgan concernit, figura que certament no és desconeguda en Dret comparat i que, òbviament, no es troba inclosa en la prohibició establerta a l'article 43 de la Llei transitòria de procediments judicials, ja que no es tracta en aquest cas d'un recurs davant un tribunal de grau superior, sinó d'una acció autònoma de responsabilitat patrimonial de l'Estat.

Quart.- No es pot oblidar, però, que els Magistrats integrants de la Sala Penal d'aquest Tribunal han presentat ja un escrit d'al·legacions a l'empara de la providència de 21 de febrer de 1996. Si bé és cert que, tal i com s'ha raonat abans, aquest escrit no pot ser admès com a contestació a la demanda formulada en qualitat d'adherents, la reclamació d'un informe sobre les mateixes qüestions conduiria a una prolongació innecessària del procediment per tal d'arribar a resultats equiparables. En conseqüència, per raons d'economia processal, és procedent incorporar a les actuacions, a títol d'informe, l'escrit presentat en data 11 de març de 1996 pels Magistrats que componen la Sala Penal d'aquest Tribunal Superior de Justícia.

D E C I S I O

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Ple del M.I. Tribunal Superior de Justícia decideix:

1r.- Deixar sense efecte la providència de 21 de febrer de 1996 i, en conseqüència, declarar que no és procedent la intervenció en el procés, en qualitat d'adherents, dels Magistrats que integren la Sala Penal d'aquest Tribunal.

2n.- Unir a les actuacions, a títol d'informe de l'esmentada Sala Penal, l'escrit presentat pels seus components en data 11 de març de 1996.

Aquest Aute és ferm i executiu.

En conseqüència, així ho acorden, manen i signen el Tribunal, en dono fe.